

ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.—Γεωλογικαὶ καὶ κοίτασματολογικαὶ ἔρευναι εἰς τὴν ὁροσειράν τῆς Οἴτης. Τὸ ἀνευρεθὲν βωξιτικὸν κοίτασμα Κοκκινοβράχου, ἐν ἑκ τῶν μεγαλυτέρων τῆς Εύρωπης, ὅποι Θωμᾶ Σ. Σπηλιάδη*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰω. Τρικαλινοῦ.

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

“Η ἀσβεστολιθικὴ σειρὰ τῆς Οἴτης ἀποτελεῖ τὴν βορειοδυτικὴν προέκτασιν τῶν ἵζημάτων τῆς Γκιώνας - Παρνασσοῦ - Καλλιδόμουν. Ἡ περιοχὴ αὗτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ κεντρικὸν σημεῖον μεταβάσεως, ἀπὸ τὴν ζώνην Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν δυτικώτερον κειμένην ζώνην Ὡλονοῦ - Πίνδου.

“Ηδη πετρογραφικὰ στοιχεῖα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω ζωνῶν συναντῶνται ἐπὶ τῶν κεντρικῶν ὑψωμάτων τῆς Οἴτης, ὅπου ἡ θέσις τινῶν ἐξ αὐτῶν παραμένει εἰσέτι ἀδιευκρίνιστος.

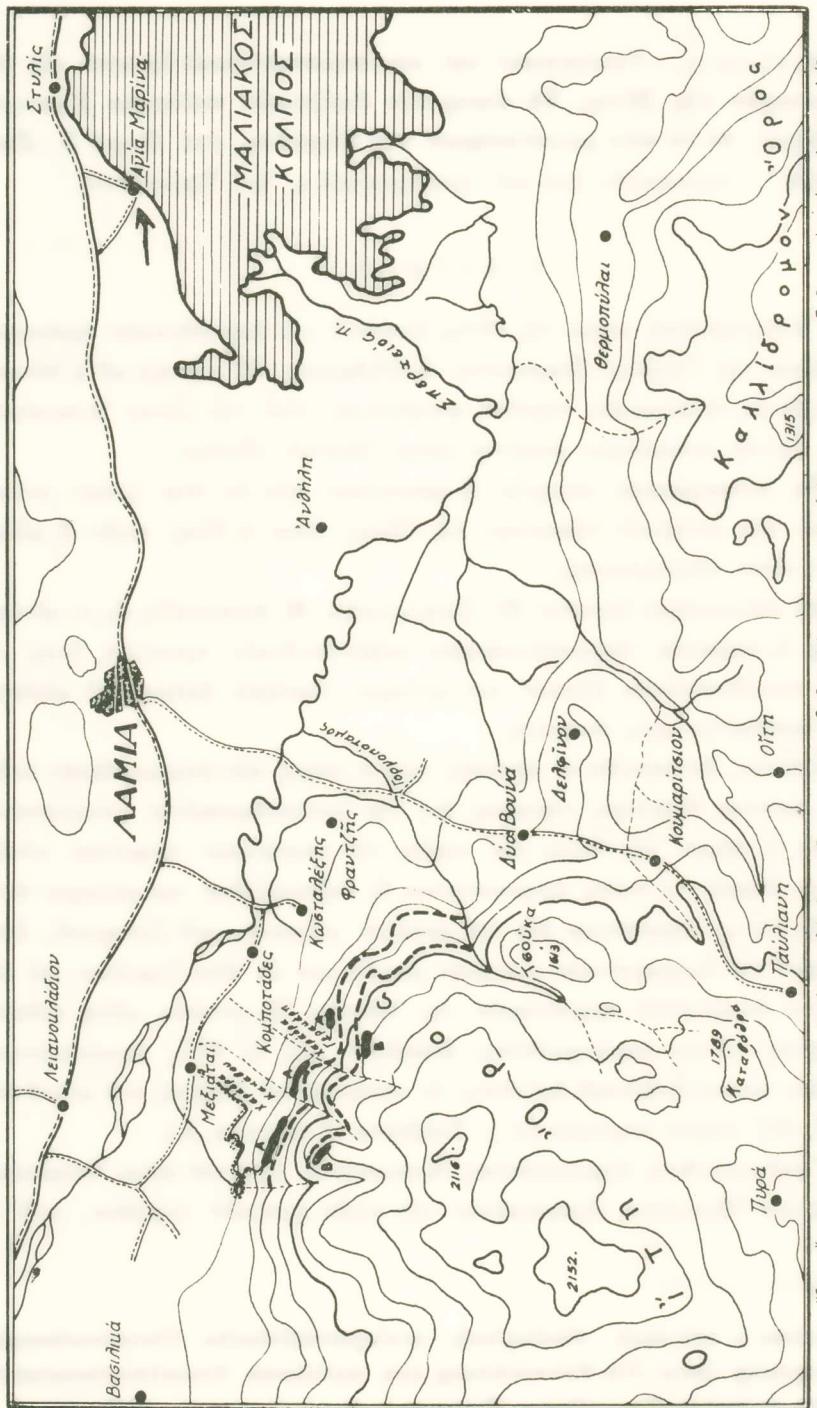
“Απὸ παλαιοτέρων ἐργασίαν (Θ. ΣΠΙΛΙΑΔΗΣ -8), διεπιστώθη εἰς τὸ κέντρον τῆς Οἴτης ἡ παρουσία νουμουλιτοφόρων ἀσβεστολιθικῶν τραπεζῶν, ἐντὸς τοῦ φλύσχου, καταδεικνύουσα ἡλικίαν τοῦ φλύσχου νεωτέρων ἐκείνης τοῦ φλύσχου τοῦ ἀναπτυσσομένου πρὸς ἀνατολάς.

“Ἐξ ἄλλου, διεπιστώθη τὸ σχετικῶς μικρὸν πάχος τῶν ἀνωκρητιδικῶν ἀσβεστολίθων, γεγονὸς ἴδιαιτέρας σημασίας διὰ τὴν ἐκτελεσθησομένην μεταλλευτικὴν ἔρευναν εἰς τὸ κῶδον τῆς Οἴτης καὶ κυρίως τῶν ἀνατολικῶν τμημάτων αὐτῆς.

Πρὸς βορρᾶν, τὸ καλῶς σχηματισμένον ἐξ ἀσβεστολίθων καὶ φλύσχου ἀντίκλινον τῆς Οἴτης διακόπτεται διὰ τοῦ μεγάλου ορίγματος τοῦ Σπερχειοῦ, ὅστις καὶ ἀποτελεῖ τὴν διαχωριστικὴν γραμμὴν μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ἵζημάτων καὶ τῶν ἐκτεταμένων ἐκρηκτικῶν σχηματισμῶν τῆς Ὄθρους. Ἡ γειτονία αὗτη πιθανὸν νὰ ἔχῃ σχέσιν μὲ τὰς παρατηρηθείσας ἀποκλίσεις τῆς εἰς SiO_2 περιεκτικότητος τοῦ μεσαίου τούτου βωξιτικοῦ δρίζοντος, ἐν συγκρίσει μὲ βωξίτας τοῦ αὐτοῦ μὲν δρίζοντος, ἀλλ ἐτέρων περιοχῶν (π. χ. Χαλβάνια - Γκιώνας κ. ἢ.).

“Η ἀσβεστολιθικὴ ἵζηματογένεσις διαπιστοῦται ἀπὸ τοῦ κάτω Ἰουρασικοῦ ἔως τοῦ μέσου Ἡωκαίνου, ἐξαιρουμένων τῶν τριῶν χρονικῶν περιόδων, καθ' ἃς

* THOMA S. SPILIADIS, Geologisch - erzlagerstättische Untersuchungen im Gebirgszug Oeta. Die Entwicklung des mittleren Bauxithorizontes zu einem der grössten Bauxitlager Europas.



"Ορια δικαιοματική - σταταρχητική διάσταση σε ράς
— — — Βακτριαί εγκαίνιες μεσαίων όριών τους
■ ■ ■ Βακτριαί εγκαίνιες δικαιορόφων όριών τους.

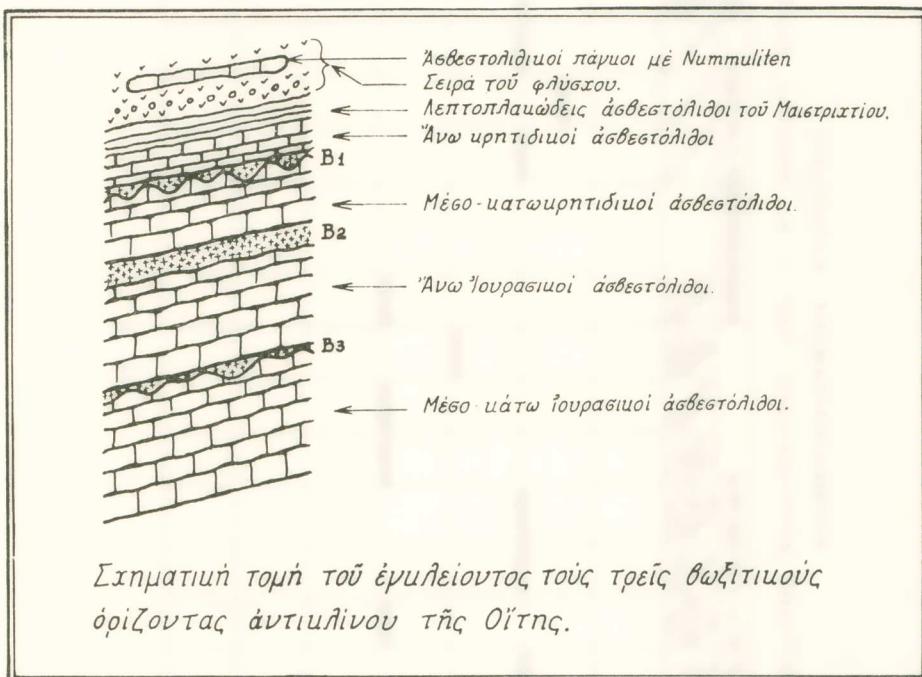
Άν θέσεις των βωξιτικών έμφραγμάτων του δευτέρου και τρίτου ορίζοντος είς τὰς ΒΑ κλιτῆς τῆς Οἴτης, τὸ διπλὸν δίκτυον καὶ ἡ σκάλα φροντίσεως εἰς Ἀγ. Μαρίναν.

αὕτη διεκόπη καὶ παρενεβλήθη ἡ βωξιτογένεσις τῶν διαπιστωθέντων τριῶν βωξιτικῶν ὁρίζοντων (εἰκ. 1).

Ἡ χρονικῶς μικροτέρα διακοπὴ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸν πρῶτον βωξιτικὸν ὁρίζοντα, ἐνῷ ἡ μεγαλυτέρα ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸν τρίτον.

ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ - ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Εἶναι γνωστὴ ἀπὸ προηγηθείσας ἐργασίας (Δ. ΚΙΣΚΥΡΑΣ - 3, 4, Θ. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ - 9, ΙΓΕΥ - 1) ἡ παρουσία εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χῶρον πέντε βωξιτικῶν



Εἰκ. 1.

ὁρίζοντων, ἀναπτυσσομένων μεταξὺ ἀσθεστολιθικῶν ἵζημάτων Ἰουρασικῆς ἕως Ἡωκαινικῆς ἥλικίας.

Εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον πίνακα ἐμφαίνεται ἡ στρωματογραφικὴ καὶ γεωγραφικὴ θέσις τῶν κυριωτέρων βωξιτικῶν κοιτασμάτων τῆς Α. Ε. Μεταλλεῖα Βωξίτου Ἐλευσῖνος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα (εἰκ. 2).

Εἰς τὴν ἔξεταζομένην περιοχὴν τῆς Οίτης καὶ δὴ εἰς τὸ ὄρεινὸν συγκρότημα, τὸ ὅποιον ὑψοῦται νοτιοδυτικῶς τοῦ Σπερχειοῦ ποταμοῦ, διαπιστοῦται ἡ

ΤΩΝ ΒΟΕΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙ Α. Ε. ΒΟΕΙΤΑΙ ΕΔΕΥΖΕΙΝΟΣ

Ex. 2.

παρουσία 3 βωξιτικών δριζόντων έντος της άσβεστολιθικής σειρᾶς, ήτις άποτελεῖ τὸ σκέλος μεγάλου ἀντικλίνου διευθύνσεως ΒΔ - ΝΑ καὶ κλίσεως νοτιοδυτικῆς.

[Εἰς τὸν τυπωθέντα ἐσχάτως χάρτην 1 : 50.000 τοῦ Ι.Γ.Ε.Υ., φύλλον Λαμίας, σημειούνται αἱ πλεῖσται ἐκ τῶν βωξιτικῶν ἐμφανίσεων τῆς Οὔτης, ὡς καὶ ἡ στρωματογραφικὴ θέσις αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου τὰ κυκλοφορήσαντα φύλλα χάρτου Λαμίας, Ἀμφίσσης, Ἀμφικλείας, Δελφῶν, Γαλαξειδίου καὶ Ἐλάτειας καλύπτουν ἐξ διοκλήρου τὰς κυριωτέρας βωξιτοφόρους περιοχὰς τῆς Ἐλλάδος (1)].

Κατωτέρω περιγράφονται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω περιληπτικῶς οἱ βωξιτικοὶ οὗτοι δριζόντες τῆς Οὔτης :

1.— Πρῶτος βωξιτικὸς δρίζων.

Ἡ παρουσία τούτου διεπιστώθη εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Κομποτάδες καὶ εἰς θέσιν Σβάρνα Φαναριώτη, ὅπου καὶ ἡρευνήθη διὰ γεωτρήσεων.

Ο βωξιτικὸς δρίζων ἀναπτύσσεται μεταξὺ ἀσβεστολίθων τοῦ ἀνωτέρου Ιουρασικοῦ. Τὸ μὲν ὑπεροκείμενον συγκροτοῦν μέλανες πλακώδεις ἀσβεστόλιθοι, διελαυνόμενοι ὑπὸ πλήθους διασταυρούμενων φλεβιδίων ἀσβεστίτου, τὸ δὲ ὑποκρείμενον τεφροὶ ἀσβεστόλιθοι, οἱ δοποῖαι εἰς τὴν ἐπαφήν των μὲ τὸν βωξίτην καθίστανται λευκοί.

Εἰς τοὺς ἀσβεστολίθους τοῦ ὑπεροκειμένου ἀνευρέθησαν τομαὶ ἀπὸ *Cladocoropsis*, αἱ δοποῖαι, ὡς γνωστόν, ἀποτελοῦν τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς δροφῆς τοῦ παλαιοτέρου βωξιτικοῦ δριζόντος.

Ἡ δριζόντια ἀνάπτυξις τῆς βωξιτοφορίας λαμβάνει χώραν ὑπὸ μορφὴν μικρῶν φακῶν, τῶν δόποιών τὸ πάχος εἶναι αἰσθητῶς μικρότερον ἐκείνου τῶν δύο νεωτέρων βωξιτικῶν δριζόντων.

Ποιοτικῶς οἱ βωξῖται οὗτοι παρουσιάζουν ὑψηλὴν περιεκτικότητα εἰς Al_2O_3 καὶ σχετικῶς χαμηλὴν εἰς SiO_2 καὶ CaO .

Εἰς τὴν δροσειρὰν τῆς Οὔτης δέον νὰ ἀναμένεται ἡ ἀνεύρεσις τοῦ βωξιτικοῦ τούτου δριζόντος καὶ εἰς ἄλλας θέσεις ἐκατέρωθεν τῆς γνωστῆς ἐπιφανειακῆς τοιαύτης, εἰς Σβάρνα Φαναριώτη.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἔξαπλωσιν τούτου, ἐκτὸς τῆς ἔξεταζομένης περιοχῆς, ἀναφέρομεν βωξιτικά τινα κοιτάσματα τῆς περιοχῆς Δέλφινου - Κάστρου - Παύλιανης καὶ Στρωμνης, ὡς καὶ ὅλας τὰς βωξιτικὰς ἐμφανίσεις τῆς δροσειρᾶς Καλλιδρόμου (Ρεγγίνι, Σπαρτιᾶς, Ζέλι, Ἐλάτεια, Ἐξαρχος, κλπ.). Ἐπίσης ἐμφανίσεις τοῦ δριζόντος τούτου ἀνευρέθησαν εἰς τινας θέσεις τοῦ Ἐλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσοῦ.

2.— Δεύτερος βωξιτικός δρίζων.

‘Η ἔκτασις τῆς βωξιτοφορίας ταύτης, ὡς διαπιστοῦται ἀφ’ ἐνὸς μὲν ἐκ τῶν ἐπιφανειακῶν ἐνδείξεων, ἀφ’ ἑτέρου δὲ ἐκ τῶν μέχρι τοῦτο ἐκτελεσθεισῶν γεωτρήσεων, εἰς τὴν θέσιν Κοκκινόβραχος, κατατάσσει τὸν βωξιτικὸν τοῦτον δρίζοντα εἰς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων βωξιτικῶν κοιτασμάτων τῆς Εὐρώπης, ὅπερ, θεωρούμενον ὡς ἐν συνεχεῖς καὶ ἐνιαῖον κοίτασμα, ἀναδεικνύεται τὸ μεγαλύτερον τῆς Ἑλλάδος.

‘Ενδιαφέρουσα εἶναι ἡ διερεύνησις τῶν συνθηκῶν σχηματισμοῦ τοῦ μοναδικοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα κοιτάσματος τούτου.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τοῦ βωξίτου συνδέεται μὲ ἀνάδυσιν περιοχῆς τινος, ἐκτίδρασιν εἰδικῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν καὶ ἐκ νέου καθίζησιν ταύτης.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν θεωροῦμεν, ὅτι ἡ παλαιογραφία τῆς περιοχῆς ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς ἑκάστην περίοδον σχηματισμοῦ τοῦ βωξίτου διὰ τοῦ μηχανισμοῦ : θάλασσα - χέρσος - διάβρωσις - ἀπόθεσις - θάλασσα, συνδέεται μὲ ἡπειρογενετικὰς κινήσεις. Τοῦτο ἀφορᾷ εἰς τοὺς δύο παλαιοτέρους βωξιτικοὺς δρίζοντας, εἰς τοὺς δύο τούς δὲν παρατηροῦνται τὰ κάτωθι στοιχεῖα :

α) Ἐκπεφρασμέναι γωνιώδεις ἀσυμφωνίαι ὑποκειμένων καὶ ὑπερκειμένων τοῦ βωξίτου ἀσβεστολίθων.

β) ‘Η παρουσία ὑλικῶν ἐξ ἐπικλύσεως (λατυποπαγῆ, πηλοί, κλπ.), καὶ

γ) Καθολικὴ ἐξάπλωσις τῆς ἀναδύσεως ἡ καταβυθίσεως τοῦ ἐξεταζομένου χώρου, ὡς ὢλα ἔδει, ἐὰν τὰ ὡς ἄνω φαινόμενα ὠφείλοντο εἰς δρογενετικὰς κινήσεις.

Πράγματι δέ, ἡ μελέτη τῆς ἐξαπλώσεως τῶν διαφόρων βαθμίδων, κυρίως τοῦ Ίουρασικοῦ - Κρητιδικοῦ, ἀποκαλύπτει τὴν δρᾶσιν ἐσωτερικῶν κινήσεων τοῦ γεωσυγκλίνου, κατὰ τὰ στάδια τῆς ἵζηματογενέσεως. Παρατηρεῖται δηλαδὴ μία ἀστάθεια τοῦ γεωσυγκλίνου, τὸ δύοτον ἐκάλυπτε τὸν χῶρον ἐκεῖνον, ὅστις διεκρίθη ὑπὸ τοῦ C. RENZ εἰς ζώνην Παρνασσοῦ - Γκιώνας καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Περὶ τῆς ἀσταθείας τοῦ γεωσυγκλίνου τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος ἔγραψε παλαιότερον δ. Γ. ΜΑΡΙΝΟΣ (5, 6), ὅστις διεπίστωσε τὴν ἀπουσίαν ὠρισμένων βαθμίδων τῆς ἵζηματογενέσεως, ὀφειλομένην εἰς τὴν δρᾶσιν ἐσωτερικῶν κινήσεων τοῦ γεωσυγκλίνου.

‘Εξ ἄλλου, συνηγορίαν ὑπὲρ τῆς ἐκδηλώσεως ἡπειρογενετικῶν κινήσεων, κατὰ τὰ ἀντίστοιχα στάδια τῶν δύο προαναφερθεισῶν βωξιτογενέσεων, εἰς τὸν ἐν λόγῳ χῶρον ἀποτελεῖ καθ’ ἡμᾶς αὐτῇ ἡ μορφὴ καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ μεσαίου

βωξιτικοῦ δρίζοντος, διὰ τῆς παρεμβολῆς τοῦ δποίου διεκόπη ἡ ἵζηματογένεσις μεταξὺ τοῦ ἀνωτέρου Ἰουρασικοῦ καὶ τοῦ κατωτέρου Κρητιδικοῦ.

Ἄναμφιβόλως διὰ πρώτην φορὰν διαπιστοῦται εἰς ἐνιαῖος, διμαλὸς καὶ μὲ μικρὰς αὐξομειώσεις τοῦ πάχους βωξιτικὸς δρίζων τοιαύτης ἐκτάσεως, κατὰ τὰς διαστάσεις πλάτους καὶ μῆκους ἐνθυμίζων ἀπόθεσιν χημικοῦ ἵζηματος ἐκ βωξιτικοῦ ὑλικοῦ, προσκομιζομένου εἰς ὑγρὸν περιβάλλον, βαθμιαίως ταπεινουμένης λεκάνης.

Τὸ βωξιτικὸν τοῦτο στρῶμα καλύπτεται ἀμέσως ὑπὸ τῶν ἀσβεστολίθων τοῦ κατωτέρου Κρητιδικοῦ, ἄνευ τῆς παρεμβολῆς οροκαλλοπαγοῦς ἐπικλύσεως ἢ ἐτέρων ὑλικῶν καὶ ἄνευ ἐκπεφρασμένης γωνιώδους ἀσυμφωνίας μεταξὺ τῶν ὑπερκειμένων καὶ ὑποκειμένων ἀσβεστολίθων.

Βεβαίως ἡ πλήρης διερεύνησις τοῦ μηχανισμοῦ τῆς βωξιτογενέσεως κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκτεθεισῶν ἀπόψεων, ἀπαιτεῖ τὴν περαιτέρω μελέτην τοῦ θέματος.

Ἐξ ἄλλου, δέον νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ ἔξαπλωσις τῆς ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς - φορέως τοῦ μεσαίου βωξιτικοῦ δρίζοντος ἐντὸς τοῦ χώρου, τὸν δποῖον καταλαμβάνουν αἱ ὑπὸ τοῦ C. RENZ διακριθεῖσαι ζῶναι Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος καὶ Παρνασσοῦ - Γκιώνας, δὲν ἔχει καθολικὸν χαρακτῆρα. Αὕτη ἀνευρίσκεται ὑπὸ μορφὴν νησίδων ἐντὸς τοῦ γεωσυγκλίνου, τὸ δποῖον καθ' ἡμᾶς κατελάμβανε τὸν χῶρον ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω ζωνῶν. Κατωτέρω δίδομεν στοιχεῖα περὶ τῶν θέσεων, εἰς ἃς ἐίναι γνωστὴ ἡ παρουσία τῆς ὡς ἄνω ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς, ὡς καὶ τὰς κυριώτερας ἐμφανίσεις τοῦ μεσαίου βωξιτικοῦ δρίζοντος ἀπὸ Βαρδουσίων μέχρις Εύβοίας. Οὕτω :

Εἰς τὴν Οἰτην.

Ἡ περικλείουσα τοὺς βωξίτας τοῦ μεσαίου δρίζοντος ἀσβεστολιθικὴ σειρὰ τοῦ ἄνω Ἰουρασικοῦ - Κάτω Κρητιδικοῦ ἀρχεται ἀπὸ τῆς χαράδρας Κορύτσα, ΝΔ τοῦ χωρίου Μεξιάτες, ὑψόμετρον 650 περίπου μέτρων, καὶ συνεχίζεται ἄνευ διακοπῆς ὑπὸ μορφὴν ζώνης πλάτους 500 καὶ πάχους 300 περίπου μέτρων, μέχρι τῶν ὑψωμάτων τοῦ χωρίου Ἀνω Δύο Βουνά. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην διακόπτεται ἡ πρὸς ΝΑ ἔξαπλωσις τῆς ἀσβεστολιθικῆς ταύτης σειρᾶς ὑπὸ τῶν ἐπικλυσιγενῶν σχηματισμῶν καὶ τοῦ φλύσχου, δι' ὧν χωρίζονται αἱ ὁροσειραὶ τῆς Οἴτης καὶ τῆς Γκιώνας.

Κατὰ μῆκος τῆς ἐν λόγῳ ἀσβεστολιθικῆς ζώνης ἀνευρέθη ἀλυσος βωξιτικῶν ἐμφανίσεων τοῦ μεσαίου δρίζοντος, ἐκ τῶν δποίων αἱ κυριώτεραι εἰναι αἱ κατωτέρω :

- α) Κοκκινοβράχου.
- β) "Ανω καὶ Κάτω Πελεκάνας.
- γ) "Αντρίτσου Πριόνι.
- δ) Μονῆς Ταξιαρχῶν.

Αἱ πρῶται ἔρευναι ὑπὸ τῆς Α. Ε. Βωξῖται Ἐλευσῖνος ἥρχισαν εἰς Κοκκινόβραχον καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἥσαν πράγματι ἐκπληκτικά. Ἐν συνεχὲς κοίτασμα μέσου πάχους 8 περίπου μέτρων ἀναπτύσσεται ἐπὶ μήκους 800 καὶ πλάτους 250 μέτρων κάτωθεν τῶν ἀναιρουμασικῶν - κατωκρητιδικῶν ἀσβεστολίθων. Ἀναμένεται ὅτι αἱ συνεχιζόμεναι ἔρευναι θὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἀναμενομένην ἐπέκτασιν τοῦ ἐν λόγῳ κοιτάσματος πρὸς νοτιοανατολὰς μέχρι τῆς χαράδρας Κακάβου. Ἐξ ἄλλου διατυποῦται ἡ ἀποψίς, ὅτι πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν νεωτέρων τεκτονικῶν κινήσεων τὸ κοίτασμα Κοκκινοβράχου συνεχίζετο ἀνεν διακοπῆς τούλαχιστον ἔως τὸ κοίτασμα τῆς Πελεκάνας, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀπετέλει ἐν ἐνιαῖον καὶ συνεχὲς κοίτασμα. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν γενομένων παρατηρήσεων εἰς τὰς ἀποκρήμνους παρειὰς τῶν κυρίων χαραδρῶν Κακάβου καὶ Γερακάρη, εἰς τὰς ὁποίας καθίσταται σαφές, ὅτι ὁ βωξιτικὸς δρίζων διεκόπη οὐχὶ λόγῳ ἀποσφράσεως ἀλλὰ λόγῳ τεκτονισμοῦ.

Εἰς τὸ κοίτασμα Κοκκινοβράχου προβλέπεται ὅτι ἡ ἐκτελουμένη ἔρευνα θὰ ἔχῃ δλοκληρωθῆ ἐντὸς τοῦ 1969 εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ εἰς τὴν ἀνάπτυξίν του, μεταξὺ τῶν χαραδρῶν Κορύτσα καὶ Κακάβου.

Ἐπίσης προγραμματίζεται διὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἡ ἔρευνα τῶν ἐτέρων βωξικῶν ἐμφανίσεων, αἱ ὁποῖαι περικλείονται ἐντὸς τῆς ἐξεταζομένης ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς.

Ἐπὶ πλέον θὰ ἔδει νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ ἀπουσία ἐπιφανειακῶν ἐνδείξεων βωξιτοφορίας εἰς τὸ ἀκραῖον νοτιοανατολικὸν τμῆμα τῆς προαναφερούσης ἀσβεστολιθικῆς ζώνης, ἀπὸ Κορομηλιές ἔως Δύο Βουνά, ὁπωσδήποτε δὲν ἀποκλείει τὴν ἀνάπτυξιν βωξιτικοῦ κοιτάσματος κάτωθι τῶν κατωκρητιδικῶν ἀσβεστολίθων. Πρὸς τούτοις συνιστᾶται ὅπως εἰς τὸ μελλοντικὸν πρόγραμμα ἔρευνης συμπεριληφθῆ καὶ ἡ ἐν λόγῳ περιοχή.

Εἰς τὴν Γκιώναν.

Ἡ ἀσβεστολιθικὴ αὕτη σειρὰ ἐμφανίζεται μὲν εἰς εὐρυτέραν ἐξάπλωσιν, ἀλλὰ ἡ πυκνότης τῆς βωξιτοφορίας εἶναι σχετικῶς μικρά. Ἐξ ἄλλου, τὰ παρεμβαλλόμενα ἐνταῦθα κοιτάσματα τοῦ μεσαίου βωξιτικοῦ δρίζοντος εἶναι γενικῶς μικρότερα τῶν κοιτασμάτων τῆς περιοχῆς Οὔτης. Ἐμφανίσεις τοῦ μεσαίου τούτου δρίζοντος εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὰς θέσεις Χαλβανογούπατα - Τοίσυλι -

Παλαιοχερῶνα - Κοκκινάρι - Κορομηλίες - Κόκκινα Ζουνάρια, Κεφαλή, Προφ. Ἡλίας, Πυνογάπια κ. ὅ. Βλέπε καὶ χάρτην Ι.Γ.Ε.Υ. 1 : 50.000, φύλλον Ἀμφίστης (1).

Εἰς τὸν Παρνασσόν.

Καὶ εἰς τὴν δροσειδὰν ταύτην σημειοῦται ἡ παρουσία τῆς ἀνωιουρασικῆς - κατωκητιδικῆς ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς, ἀλλὰ μετ' ὀλιγαρίθμων μικρῶν βωξιτικῶν κοιτασμάτων (δυτικῶς τοῦ Καταφυγίου κλπ.).

Εἰς τὸν Ἐλικῶνα.

Εἶναι γνωστὴ ἡ παρουσία τῆς ὡς ἄνω ζώνης, ὡς καὶ τινες βωξιτικαὶ ἐμφανίσεις (Παλιοβούνα κλπ.).

Εἰς τὸ Καλλίδρομον.

Εἰς τὴν δροσειδὰν ταύτην ἡ κατωκητιδικὴ ἀσβεστολιθικὴ σειρὰ ἐλλείπει παντελῶς, ἐνῷ λαμβάνουν μεγίστην δριζοντίαν ἀνάπτυξιν οἱ ἀνωιουρασικοὶ ἀσβεστόλιθοι, οἱ δόποιοι περικλείονται πολυαρίθμους βωξιτικοὺς φακοὺς τοῦ κατωτέρου βωξιτικοῦ δρίζοντος.

Εἰς τὸν αὐτὸν δρίζοντα δέον ὅπως συμπεριληφθοῦν καὶ τὰ βωξιτικὰ κοιτάσματα, ἀτινα ἀναπτύσσονται μεταξὺ Ἀσωποῦ ποταμοῦ καὶ χωρίου Ἀνω Βαρδάτες.

Εἰς τὸν Πατέρα - Ἐλευσῖνος.

Ἐλλείπει δλόκληρος ἡ ἀσβεστολιθικὴ σειρά, ἀπὸ τοῦ κατωτέρου Ἰουρασικοῦ ἔως τοῦ ἀνωτέρου Κρητιδικοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου μόνον δὲ ἀνώτερος βωξιτικὸς δρίζων ὑπάρχει.

Εἰς τὴν Εὔβοιαν.

Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν νῆσον Εὔβοιαν ἐλλείπει ἡ ὡς ἄνω ἀσβεστολιθικὴ σειρά, τὰ δὲ βωξιτικὰ κοιτάσματα ἀνήκουν ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸν τρίτον βωξιτικὸν δρίζοντα - Κορακοφωλιὰ - Γέρο Ελατος - Κάβος Κύμης - Δίρφυς - Πυξάρια κλπ., ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸν τέταρτον βωξιτικὸν δρίζοντα, ὅστις τὸ πρῶτον ἔγινε γνωστὸς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως (9), εἰς τὰς θέσεις Καμπιὰ καὶ Μεσοδόχι, τοῦ δρεινοῦ συγκοτήματος Μαυροβουνίου - Εὔβοιας.

Βωξιτικαὶ ἐμφανίσεις τοῦ τετάρτου δρίζοντος διεπιστώθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ συγγραφέως καὶ εἰς τὴν δροσειδὰν τοῦ Ελικῶνος.

Ἄπὸ τὰς λοιπὰς βωξιτοφόρους περιοχὰς τῆς Ελλάδος, ἡ μὲν ἄλυσος τῶν μικρῶν βωξιτικῶν ἐμφανίσεων, εἰς τὸ δρεινὸν συγκρότημα Κατσίνα - Χαλκιδικῆς, ἀνήκει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸν κατώτερον βωξιτικὸν δρίζοντα, ἐνῷ οἱ

βωξῖται τῆς Ἀμιοργοῦ, ἐκ παλαιοτέρων ἐρευνῶν τοῦ γράφοντος, κατατάσσονται εἰς τὸν ἀνώτερον δρίζοντα.

3.— Τρίτος βωξιτικὸς δρίζων.

Τὰ ἀνωτέρω ἀσβεστολιθὰ τμῆματα τοῦ ἀντικλίνου τῆς Οἴτης ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀνωκρητιδικοὺς ἀσβεστολίθους — Rudistae, Miliolidae κλπ., οἱ ὅποιοι καλύπτουν ἀξιολόγους βωξιτικὰς συγκεντρώσεις.

Βωξιτικὰ ἐμφανίσεις αὐτοῦ τοῦ δρίζοντος ἐρευνῶνται ἥδη εἰς τὴν θέσιν Πεῦκα - Ψωμούλα καὶ εἰς τὴν θέσιν Γκαρίτσα, Καμίνι κλπ. Ἡ τελευταίᾳ ἀποτελεῖ τμῆμα ἐκτεταμένης ἀνωκρητιδικῆς ἀσβεστολιθικῆς ζώνης, μετ' ἐμφανίσεων βωξίτου ὑπεράνω τοῦ Κοκκινοβράχου καὶ εἰς ὑψόμετρον 800 - 900 μέτρων.

Οἱ βωξῖται ἀναπτύσσονται ὑπὸ μορφὴν φακῶν, ἀποτόμως ἀποσφηνυμένων ἐπὶ ὑποβάθρου, μὲν ἔντονον καρδτικὸν ἀνάγλυφον. Τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα δέον δπως λαμβάνωνται ὑπὸ ὅψιν κατὰ τὸν προγραμματισμὸν τῆς ἐρεύνης τοῦ τρίτου βωξιτικοῦ δρίζοντος.

Λόγῳ τοῦ ἀποκρήμνου καὶ δυσβάτου τῆς περιοχῆς, δὲν συνεκεντρώθησαν εἰσέτι πλήρη στοιχεῖα (στρωματογραφικὰ - τεκτονικὰ) διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν κοιτασματολογικῶν συνθηκῶν δλοκλήρου τῆς ἀνωκρητιδικῆς ζώνης, ἥτις ἔχει μῆκος ἄνω τῶν 15 χιλιομέτρων, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ χωρίου Ὑπάτης μέχρι τῶν χωρίων Δύο Βουνὰ - Κονιμαράτσι, καὶ σημαντικὰς βωξιτικὰς ἐμφανίσεις.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθέντων, εἰς δ', τι ἀφορῷ κυρίως εἰς τὴν ἔξαπλωσιν τῆς ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς - φορέως τοῦ μεσαίου βωξιτικοῦ δρίζοντος, συνάγεται ὅτι ἡ ἀνάδυσις, κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ ἀνωτέρου Ἰουρασικοῦ καὶ κατωτέρου Κρητιδικοῦ, δὲν προσέβαλε τὸ σύνολον τοῦ γεωσυγκλίνου, τὸ δποῖον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περιελάμβανε τὸν χῶρον ἀπὸ Βαρδουσίων μέχρι καὶ τῆς Εὐβοίας, ἀλλὰ μόνον τμῆματα αὐτοῦ.

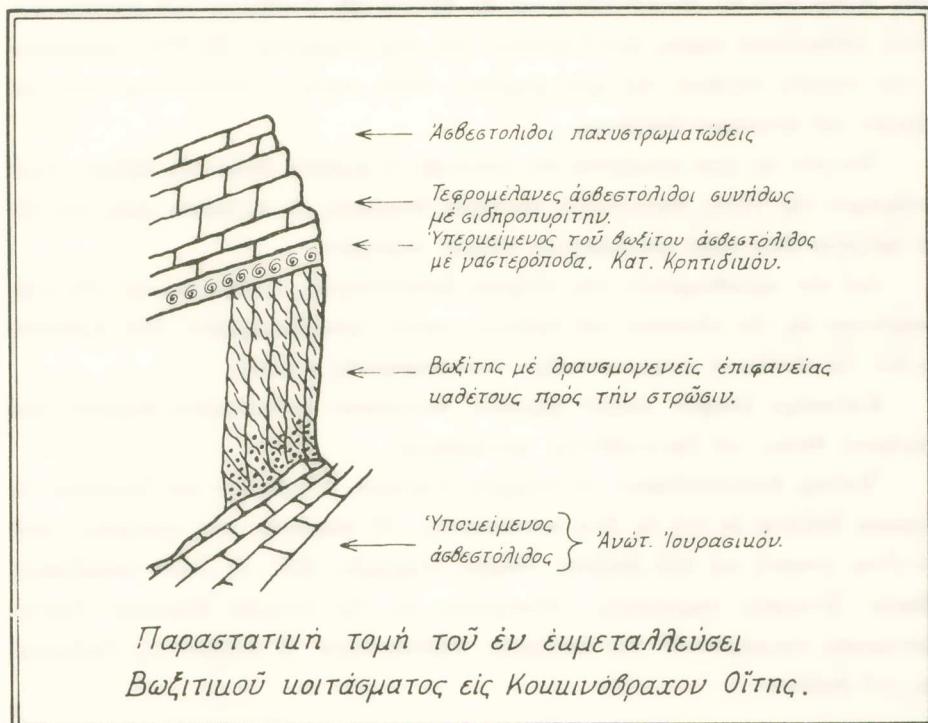
Ἄναλογα φαινόμενα διεπιστώθησαν (Θ. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ - 10) καὶ εἰς τὴν Ἀττικὴν - Μεγαρίδα, ὅπου ἡ ἔλλειψις σειρᾶς ἵζημάτων κατὰ τὸν Μεσοζωϊκὸν αἰῶνα ἀπεδόθη εἰς τὴν δρᾶσιν ἡ πειρογενετικῶν κινήσεων, ἔξ αἰτίας τῶν δποίων τμῆματα τοῦ γεωσυγκλίνου ἀνεδύθησαν καὶ ἀπετέλεσαν χέρσον.

ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο βωξίτης τοῦ μεσαίου δρίζοντος, τῆς περιοχῆς Οἴτης, ἔχει χρῶμα καστανέου μεριδον, καθιστάμενος κεραμόχρους - ἐρυθρωπὸς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ κοιτασματος. Ἐν γένει εἶναι εὔθραυπτος, χωρὶς νὰ δίδῃ τὰς γνωστὰς ψραυσμογενεῖς ἐπιφανείας τοῦ βωξίτου τῶν ἑτέρων δύο βωξιτικῶν δρίζοντων.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι χαρακτηριστικαὶ αἱ ἐπιφάνειαι κατακλάσεως τοῦ βωξίτου, αἱ δποῖαι ἔχουν προσανατολισμὸν κάθετον πρὸς τὴν διεύθυνσιν στρώσεως τοῦ κοιτάσματος (εἰκ. 3). Τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὰς μεταγενεστέρας τεκτονικὰς κινήσεις τὰς ἔχουσας διεύθυνσιν παράλληλον πρὸς τὸ μέγα οῆγμα Σπερχειοῦ.

Ἐντὸς τῆς κυρίας μάζης τοῦ βωξίτου παρατηρεῖται ἔλλειψις πισσολίθων ἢ



Εἰκ. 3.

φοιλιθικῶν συγκριμάτων καὶ τοῦτο εἶναι χαρακτηριστικὸν στοιχεῖον διακρίσεως ἀπὸ τοὺς βωξίτας τῶν ἄλλων δριζόντων.

Ἄπὸ ἀπόψεως χημικῆς συστάσεως παρατηρεῖται, ἐν συγκρίσει μὲ τὰ κοιτάσματα τοῦ αὐτοῦ δριζόντος εἰς Γκιώναν - Παρνασσόν, αὕησις τῆς εἰς SiO_2 περιεκτικότητος, δφειλομένης, εἴτε εἰς τὴν γειτνίασιν τῆς περιοχῆς μετὰ τῶν βασικῶν ἐκρηκτιγενῶν πετρωμάτων τῆς "Οθρυος, εἴτε εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν μηχανισμὸν διαβρώσεως - μεταφορᾶς - ἐμπλουτισμοῦ - ἀποθέσεως τῶν βωξιτικῶν ὑλικῶν. Ἡ ἔντονος διάβρωσις τῶν μητρικῶν πετρωμάτων, ἡ μικρὰ μετακίνησις τοῦ βωξιτικοῦ ὑλικοῦ καὶ ἡ μαζικὴ αὐτοῦ ἀπόθεσις, ὑπὸ ἡρέμους ἐν γένει συνθήκας, ἐπὶ σχεδὸν διμαλοῦ ἀναγλύφου, ἐνδεχομένως ηὑνόησαν τὴν εἰς πυριτικὸν δξὺ μεγα-

λυτέραν περιεκτικότητα τοῦ ύλικοῦ. Ἐξ ἄλλου, παρατηρεῖται αὔξησις τῆς εἰς SiO_2 περιεκτικότητος τοῦ κοιτάσματος ἐκ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω. Ἐπίσης παρατηρεῖται ὅτι ἡ διαλυτότης τοῦ βωξίτου εἶναι χαμηλοτέρα τῆς τῶν κοιτασμάτων βωξίτου τοῦ αὐτοῦ δρίζοντος, ἀλλ' ἐτέρων περιοχῶν. Ἡ περιεκτικότης εἰς Al_2O_3 κυμαίνεται μεταξὺ τῶν δρίων 53 - 55 %, ἐνῷ τὸ Fe_2O_3 δίδει μικρὰς σχετικῶς τιμάς. Κατὰ τοὺς G. BARDOSSY καὶ E. MACK (2), ὁ σίδηρος τοῦ μεσαίου δρίζοντος ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ Γκαιτίτην καὶ οὐχὶ Αίματίτην. Τὸ TiO_2 εὑρίσκεται εἰς τὴν συνήθη στάθμην διὰ τοὺς βωξίτας, ἀλλὰ κατὰ τι ὑπολείπεται τοῦ τῶν βωξίτων τοῦ ἀνωτέρου δρίζοντος.

Ἐκ τῶν ὧς ἀνω συνάγεται ὅτι ποιοτικῶς ὁ μεσαῖος βωξίτικὸς δρίζων Κοκκινοβράχου τῆς Οἴτης παρουσιάζει αἰσθητὰς διαφορὰς ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν αὐτὸν δρίζοντα βωξίτικῶν κοιτασμάτων ἐτέρων περιοχῶν.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς πλήρους δρυκτολογικῆς συστάσεως καὶ τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν σύστασιν τοῦ βωξίτου τούτου δρυκτῶν ἥρξατο ἥδη προεργασία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικροσκοπικῆς - ἀκτινογραφικῆς μελέτης.

Κατωτέρῳ δίδομεν σειρὰν χημικῶν ἀναλύσεων ἐκ δειγμάτων βωξίτου ἀπὸ διαφόρους θέσεις τοῦ ἔρευνηθέντος κοιτάσματος.

Ἐπίσης διεπιστώθησαν τὰ στοιχεῖα Γάλλιον, Γερμανίον καὶ Βανάδιον εἰς δείγματα βωξίτου ἐκ τοῦ ὧς ἀνω κοιτάσματος. Ἡ παρουσία τῶν στοιχείων τούτων εἶναι γνωστὴ καὶ ἀπὸ βωξίτας ἐτέρων περιοχῶν, ἀλλ', ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, οὐδεμίᾳ. Ἐταιρεία παραγωγῆς Ἀλουμινίου εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἔκρινεν οἰκονομικῶς συμφέρουσαν τὴν ἀπόληψιν τούτων κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ βωξίτου.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΒΩΞΙΤΟΥ ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΥ

a/a	SiO_2	Fe_2O_3	TiO_2	$\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	CaO	$\text{Al}_2\text{O}_3 \text{ Zn}$	S
1	6,25	22,59	2,52	11,76	0,11	56,77	—
2	7,13	25,24	2,32	10,25	0,84	54,22	0,016
3	5,35	22,95	2,62	11,74	0,15	57,19	0,042
4	10,17	22,00	2,50	11,49	0,26	53,58	0,007
5	6,53	22,93	2,61	11,56	0,12	56,25	0,011
6	9,28	22,07	2,41	11,31	0,30	54,63	—

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. I.G.E.Y. : 'Αρδόνις Γ., Βετούλης Δ., 'Ελευθερίου Α., Καλλέργης Γ., Κατσικάτσος Γ., Λαλεχός Ν., Μαραγκούδακης Ν., Μαράτος Γ., Μπορνόβας Ι., Παναγιωτίδης Γρ., Παπασταματίου Ι., Τάταρης Α., Χριστοδούλου Γ.
2. BARDOSSY, G. und MACK, E. : Zur Kenntnis der Bauxite des Parnass - Kiona - Gebirges. *Mineralium Deposita*. Vol. 2, No 4, 1967, Berlin.
3. ΚΙΣΚΥΡΑΣ, ΔΗΜ. : Οι μεσοηωκαινικοί σχηματισμοί βωξιτών της Πύλου και διχημισμός των. *Πρακτικά Ακαδημίας Αθηνών*, Τ. 33, 1958.
4. ΚΙΣΚΥΡΑΣ, ΔΗΜ. : Γεωλογική και κοιτασματολογική έκθεσης της βωξιτικής περιοχής Μουκεχρί, τοῦ χωρίου Ελαιών - Παρνασσίδος, 1956 (ἀδημοσίευτος).
5. ΜΑΡΙΝΟΣ, Γ. : Παλαιοντολογικαὶ καὶ στρωματογραφικαὶ ἔρευναι εἰς Ανατολικὴν Στερεάν Ελλάδα. *Έλληνική Γεωλογική Έταιρα*, 1960.
6. ΜΑΡΙΝΟΣ, Γ. : Zur Gliederung Griechenlands in tektonischen Zonen. *Geol. Rundschau*, 46/2. Stuttgart, 1958.
7. ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, Ι. : La Géologie de la région montagneuse du Parnasse - Kiona - Oeta. *Extrait du Bulletin de la Société Géologique de France*. 7e Série, T. II, p. 398 - 409. 1960.
8. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ, Θ. : Περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ φλύσχου τῆς ὁροσειρᾶς Οἴτης. *Πρακτικά Ακαδημίας Αθηνών*, Τόμ. 34, 1959.
9. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ, Θ. : Γεωλογικαὶ καὶ κοιτασματολογικαὶ ἔρευναι εἰς τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα τῆς Κεντρικῆς Εύβοίας. Διατριβὴ ἐπὶ Διδακτορίᾳ. *Γεωλογικὰ Χρονικά τῶν Ελληνικῶν χωρῶν*, 9, σελ. 198 - 220. Αθῆναι 1958.
10. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ, Θ. : 'Η ἀνάπτυξις τοῦ Μεσοζωϊκοῦ καὶ ἡ τεκτονικὴ ἐξέλιξις τῆς περιοχῆς Μεγαρίδος - Δυτικῆς Αττικῆς. *Έλληνική Γεωλογική Έταιρία*, 'Αθῆναι 1963.
11. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ, Θ. : Περὶ τῆς ἀνευρέσεως στοιχείων τῆς ζώνης Ωλονοῦ - Πίγδου εἰς τὴν χερσόνησον Περαχώρας. 'Η Γεωλογικὴ ἐνότης τῆς περιοχῆς Αττικῆς - Μεγαρίδος - Γερανείων. *Έλληνική Γεωλογική Έταιρία*, 'Αθῆναι 1964.

A B S T R A C T

The Mining research work carried out by Eleusis Bauxite Mines Inc. in the mountainous region of Oita resulted in the discovery of the biggest Bauxite deposit in Greece. It is a large continuous Bauxite Formation of the known Mediterranean type which is unique in Greece.

This study gives an account of the mineral formation and geology of the above mentioned deposit, and a description of the strata and tectonic formations of Oita anticline. Also, a description is given for the other two discovered bauxite horizons, and data for the extension of the middle bauxite horizon in the whole region of the East Greece - Parnassos Gionas.

ZUSAMMENFASSUNG

Die von der Eleusis Bauxit AG seit Beginn des vorigen Jahres durchgeführten Untersuchungsarbeiten in dem bauxitführenden Gebirgszug des Oeta - Gebirges (mittleres Griechenland) übertrafen die optimistischsten Prognosen der Geologen. Es konnte eine Bauxitlagerstätte zwischen den Kalksteinen der oberen Jura und der unteren Kreide festgestellt werden, die für die griechischen geologischen Verhältnisse als einmalig bezeichnet werden kann.

Die bisher festgestellte durchgehende Länge dieser Bauxitschicht, die durch keine Einsprengung unterbrochen ist, übertrifft die 800 m, wobei ihre Mächtigkeit (durchschnittlich 8 m) auf einer Breite von 250 m über die ganze Länge unverändert bleibt.

Es scheint, dass die ursprüngliche Länge dieser Bauxitbildung über 3000 m war, denn das südöstlich von ihr gefundene bauxitführende Vorkommen kann als eine Fortsetzung dieser Bauxitschicht betrachtet werden, und durch Quersprünge abgetrennt wurde.

Eine Bauxitlagerstätte derartigen Ausmasses ist sowohl für die Bauxite des mittleren Horizontes wie auch für die der anderen Horizonte ein ungewöhnliches Phänomen bei der Bauxitbildung im griechischen sowie auch im Balkan - Mittelmeerraum.

Im Zusammenhang damit wird weiter die Stromatographie und Tektonik des behandelten Gebietes und seine Beziehungen zu den übrigen bauxitführenden Gebieten des Parnass-, des Ghiona-, des Helikon-, des Kallidromon und des Pateras- Gebirges untersucht. In diesen Gebieten werden hauptsächlich Untersuchungen über die Ausbreitung der Kalksteinreihe, welche den vorerwähnten mittleren Bauxit einschliesst, durchgeführt.

Weiterhin werden Angaben über die Bauxitgenese, beginnend mit dem Trias bis zur Oberkreide gemacht, welche, wie die fortgesetzten Untersuchungen erweisen, in dem in Rede stehenden Gebirgszug des Oeta besonders begünstigt wird.

So wurden in den Kalksteinen, die die grosse Antiklinale des Oeta bilden, von unten nach oben drei Bauxithorizonte gefunden, die jeweils dem *ersten*, dem *zweiten* und dem *dritten* Bauxithorizont entsprechen.

Die Ergebnisse der bisherigen Forschung erlauben die Prognose,

ΘΩΜΑ Σ. ΣΠΗΛΙΑΔΗ.— ΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΡΟΣΕΙΡΑΝ
ΤΗΣ ΟΙΤΗΣ



Πανοραμική εἰκόνα της βωξιτοφόρου ασβεστολιθικής όροσειρας τῆς Οἴτης ἀπό Φρατζή μέχρις Υπάτης.

1 : Ζώνη ἀσβεστολιθινού ὑπερχειμένου τοῦ τοίτου βωξιτικοῦ δομίζοντος
2 : Ζώνη ἀσβεστολιθινού ὑπερχειμένου τοῦ δευτέρου βωξιτικοῦ δομίζοντος
3 : Ζώνη ἀσβεστολιθινού τοῦ πρώτου βωξιτικοῦ δομίζοντος

Α : Βωξιτοφόρος περιοχή Ψωμούλας, Πεύκων, Ι, ΙΙ, ΙΙΙ.

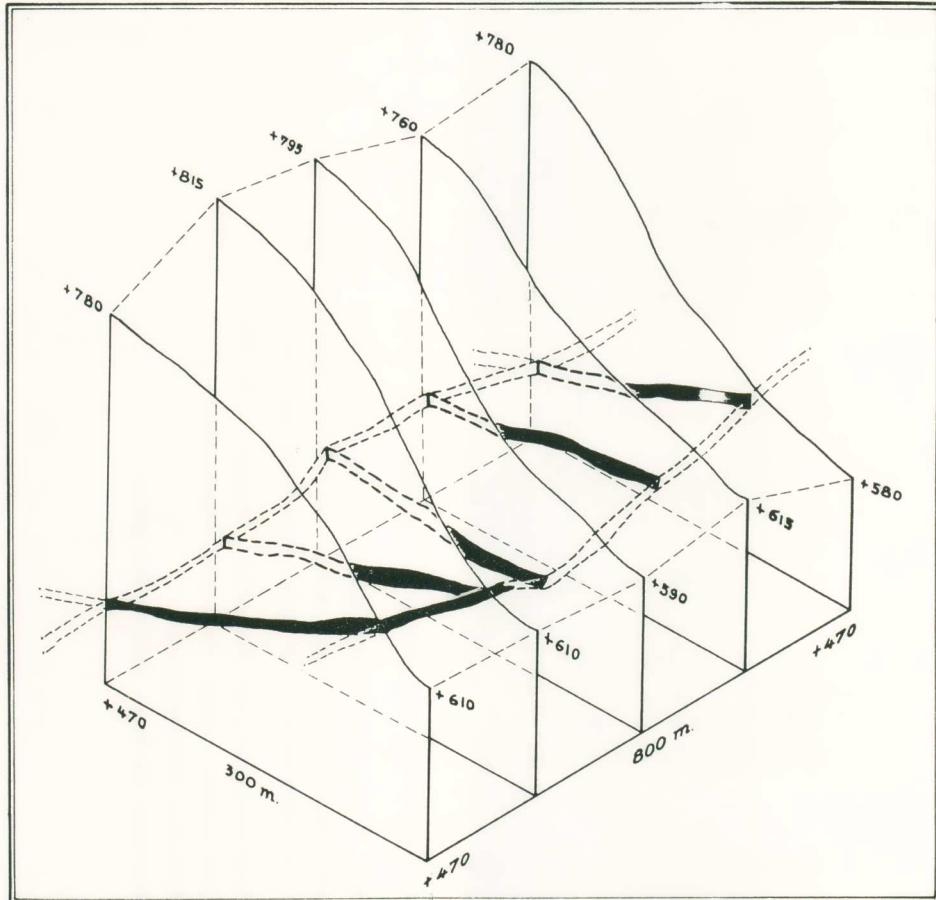
Β : Βωξιτοφόρος περιοχή Πλεκενάνας - Κομποτάδων

Γ : Κοίτασμα Κοζζινοβρύζου

Δ : Κοίτασμα εἰς θέσιν Σβάρνα Φαναριώτη

Π Ι Ν Α Ζ Ι I

ΘΩΜΑ Σ. ΣΠΗΛΙΑΔΗ.— ΓΕΩΛΟΓΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΡΟΣΕΙΡΑΝ
ΤΗΣ ΟΙΤΗΣ



Τὸ ἐρευνηθὲν κατὰ τὸ 1968 διὰ γεωτρήσεων τμῆμα τοῦ βωξιτικοῦ κοιτάσματος
εἰς θέσιν Κοκκινόβραχος Οίτης.

dass der Gebirgsstock des Oeta eines der bedeutendsten Zentren des Bergbaues in Griechenland werden wird. Die Eigentümergeellschaft plant die Anwendung der modernsten Abbaumethoden zur Verwertung dieses Erzreichtums.



‘Ο Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἰω. Τρικκαλινὸς παρουσιάζων τὰς ὡς ἄνω δύο ἀνακοινώσεις εἶπε τὰ ἔξῆς :

Ἐγώ τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν γεωλογικὰς μελέτας τῶν κ. κ. Γεωργίου Παπαδέα καὶ Θωμᾶ Σπηλιάδη.

Ἡ πρώτη, τοῦ κ. Γεωργίου Παπαδέα, ἐξετάζει τὴν ἡλικίαν τῶν στρωμάτων, τὰ ὅποια συναντῶνται βορειοανατολικῶς τῆς λίμνης τοῦ Μαραθῶνος, καὶ καταλήγει εἰς τὰ ἔξῆς συμπεράσματα :

I. Τὰ βορειοανατολικῶς τῆς κωμοπόλεως τοῦ Μαραθῶνος εὑρισκόμενα στρώματα εἶναι μεταμορφωμένοι Ἀσβεστόλιθοι, Σχιστόλιθοι καὶ Μάρμαρα.

II. Τὰ Στρώματα τοῦ λόφου τοῦ Ἅγιου Δημητρίου μέχρι Σουλίου τὰ θεωρεῖ ὡς Μεσοζωικά.

III. Τὰ μὴ μεταμορφωμένα στρώματα, τὰ ὅποια ἀπετέθησαν ἐπὶ ἵσχυρῶς ἀποσαθρωθέντος ὑποβάθρου, τὰ θεωρεῖ ὡς Μειοκαινικῆς - Πλειοκαινικῆς ἡλικίας.

IV. Τέλος, δέχεται ὅτι ἡ μεταμόρφωσις ἔλαβε χώραν μετὰ τὸ Κατώτερον Κρητιδικόν.

Εἴς τὴν ἐπισυναπτομένην δὲ στρωματογραφικὴν τομὴν τῆς περιοχῆς Μαραθῶνος δέχεται δ κ. Παπαδέας ὅτι εἰς τὴν κοιλάδα Βίκιζα ὑπάρχουν προμεσολιθανθρακοφόρα στρώματα, τὰ ὅποια ἀσυμφώνως ἐπικαλύπτονται ὑπὸ τῶν Μαρμάρων τοῦ Λαυρίου, ἅτινα δέχεται ὅτι εἶναι Ἀνω - Λιθανθρακοφόρους ἡλικίας.

Ἡ δευτέρα πρὸς ἀνακοίνωσιν μελέτη εἶναι τοῦ κ. Θωμᾶ Σπηλιάδη καὶ φέρει τὸν τίτλον «Γεωλογικὰ καὶ κοιτασματολογικὰ ἔρευναι εἰς τὴν ὁροσειρὰν τῆς Οίτης. Τὸ ἀνευρεθὲν βωξιτικὸν κοίτασμα Κοκκινοβράχου ἐν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τῆς Εὐρώπης».

Κατωτέρω ἀναφέρω σύντομον περίληψιν τῆς μεγίστης σημασίας διὰ τὴν χώραν μας μελέτης τοῦ κ. Σπηλιάδη, ἥτις ἔχει ὡς ἔξῆς :

Αἱ ἐκτελούμεναι ὑπὸ τῆς Α. Ε. «Μεταλλεῖα Βωξίτου Ἐλευσῖνος», ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἔρευνητικὰ ἐργασίαι εἰς τὴν βωξιτοφόρον ὁροσειρὰν τῆς Οίτης — Στερεᾶς Ἑλλάδος — ἀπετέλεσαν ἔκπληξιν καὶ διὰ τὰς πλέον αἰσιοδόξους γεωλογικὰς προβλέψεις. Πράγματι, διεπιστώθη ἡ παρουσία, μεταξὺ ἀσβεστολίθων
ΠΑΑ 1969

τοῦ κατωτέρου Κρητιδικοῦ καὶ ἀνωτέρου Ἰουρασικοῦ, βωξιτικοῦ κοιτάσματος μοναδικοῦ εἰς ἀνάπτυξιν διὰ Ἑλληνικὰ γεωλογικὰ δεδομένα.

Τὸ μέχρι στιγμῆς διαπιστωθὲν μῆκος τοῦ συνεχοῦς καὶ ἄνευ ἀποσφηνώσεων βωξιτικοῦ αὐτοῦ στρῶματος, εἰς θέσιν Κοκκινόβραχος, ὑπερβαίνει τὰ 800 μέτρα, τὸ πλάτος τὰ 250 μέτρα, ἐνῷ τὸ πάχος κυμαίνεται ἀπὸ 7 - 12,5 μέτρα. Πιθανώτατα ὅμως τὸ ἀρχικὸν μῆκος τοῦ βωξιτικοῦ αὐτοῦ σχηματισμοῦ ὑπερέβαινε τὰ 3.000 μέτρα, δεδομένου ὅτι ἡ νοτιοανατολικῶς αὐτοῦ ἀνευρεθεῖσα βωξιτοφορία φαίνεται ὅτι ἀπετέλει συνεχὲς τμῆμα τοῦ αὐτοῦ βωξιτικοῦ στρῶματος, ἀποκοπεῖσα ὑπὸ ἐγκαρδίων ρηγμάτων καὶ μεταπτώσεων.

Βωξιτικὸν κοίτασμα τοιούτων διαστάσεων, τόσον διὰ τοὺς βωξίτας τοῦ μεσαίου ὀρίζοντος, ὃσον καὶ διὰ τοὺς τῶν ἑτέρων ὀριζόντων, ἀποτελεῖ ἀσύνηθες φαινόμενον διὰ τὴν βωξιτογένεσιν, τόσον εἰς τὸν Ἑλληνικόν, ὃσον καὶ εἰς τὸν Βαλκανικὸν - Μεσογειακὸν χῶρον.

Ἐν συναρτήσει πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἐρευνᾶται ἡ στρῶματογραφία καὶ τεκτονικὴ τῆς ὡς ἀνω ἐνδιαφερούσης περιοχῆς καὶ συσχετίζεται αὕτη μετὰ τῶν λοιπῶν βωξιτοφόρων περιοχῶν τοῦ Παρνασσοῦ, Γκιώνας, Ἐλικώνος, Καλλιδρόμου καὶ Πατέρα, εἰς τὰς ὁποίας ἔξετάζεται ἡ ἔξαπλωσις τῆς περικλειούσης τὸν ὡς ἀνω μεσαῖον βωξιτικὸν ὀρίζοντα ἀσβεστολιθικῆς σειρᾶς.

Ἐπίσης δίδονται στοιχεῖα τινὰ περὶ τῆς βωξιτογενέσεως ἀπὸ τοῦ Τριαδικοῦ μέχρι τοῦ ἀνωτέρου Κρητιδικοῦ, ἥτις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν συνεχιζομένων ἐρευνῶν, ἴδιαιτέρως ηὑνοήθη εἰς τὴν ἐν λόγῳ δροσειρὰν τῆς Οἴτης.

Οὕτω, ἐντὸς τῶν ἀσβεστολίθων, οἵτινες συγκροτοῦν τὸ μέγα ἀντίκλινον τῆς Οἴτης, ἀνευρέθησαν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἀνω τρεῖς βωξιτικοὶ ὀρίζοντες, ἀντιστοιχοῦντες εἰς τὸν πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον βωξιτικὸν ὀρίζοντα.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν ἐπιτρέπουν τὴν πρόβλεψιν, ὅτι τὸ ὀρεινὸν συγκρότημα τῆς Οἴτης θὰ ἀποτελέσῃ ἐκ τῶν πλέον ἀξιολόγων μεταλλευτικῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος.